

TISKOVÁ ZPRÁVA

Dospělá populace přechází z kouření tabáku na užívání alternativních výrobků. U dospívajících prudce roste podíl denních uživatelů e-cigaret

Praha, 26. 6. 2025 – Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí schválila Zprávu o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2024. Zpráva přináší nová data o míře užívání různých výrobků obsahujících tabák a nikotin i o dopadech jejich užívání a trhu s těmito výrobky. Kouření klasických cigaret klesá a zvyšuje se míra užívání alternativních výrobků, zejména mezi nejmladšími věkovými skupinami.

Podle **Zprávy o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2024** kouří v současnosti klasické cigarety a tabák 25–29 % populace starší 15 let, přičemž denně kouří 16–23 % dospělých. Míra denního kouření je výrazně vyšší mezi muži a nejvyšší ve věkových skupinách 45–54 a 55–64 let. V posledních 10 letech klesá výskyt současného i denního kouření cigaret v dospělé populaci. Současně dochází k nárůstu míry užívání alternativních tabákových a nikotinových výrobků. E-cigarety v současnosti užívá 8–11 % dospělých, zahřívané tabákové výrobky užívá 4–6 % dospělých a nikotinové sáčky 1–3 % dospělých. Míra užívání alternativních výrobků je nejvyšší v nemladší věkové skupině (15–24 let), v případě zahřívaných tabákových výrobků ve skupině 25–34 let.

„Pokud zkušenosti s alternativními tabákovými nebo nikotinovými produkty přičteme k prevalenci kouření tabáku, získáme odhad celkové míry užívání nikotinových produktů v posledních 30 dnech – současné užívání uvádí 35 %, v tom 27 % je užívá denně nebo téměř denně,“ říká vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti Pavla Chomynová a doplňuje: „Před deseti lety, kdy trh s tabákovými výrobky tvořily téměř výhradně spalované tabákové výrobky, uvádělo jejich užívání 31 % a 23 % dospělých kouřilo denně. Celkově se tedy míra užívání výrobků obsahujících nikotin zvýšila, a to zejména mezi muži.“

Postoje populace ke kouření klasických cigaret se v posledních 10 letech prakticky nezměnily. Od roku 2020 však roste podíl osob, které považují za velmi rizikové také denní užívání e-cigaret a denní užívání zahřívaných tabákových výrobků. Pravidelné denní kouření krabičky cigaret považuje za rizikové 83 % dospělých. Oproti tomu více než třetina (35 %) nevnímá jako rizikové denní užívání nikotinových sáčků a přibližně čtvrtina považuje za bezrizikové denní užívání e-cigaret a zahřívaných tabákových výrobků (24 %, resp. 23 %).

Alternativní výrobky mohou na jedné straně pomoci kuřákům při odvykání kouření a jsou veřejností považovány za méně rizikovou alternativu spalovanému tabáku, na straně druhé přitahují i nekuřáky. Podle dat **Národního výzkumu užívání návykových látek 2023** je v populaci relativně vysoký podíl osob, které začaly užívat alternativní tabákové a nikotinové výrobky i bez předchozí zkušenosti s kouřením – 16 % současných uživatelů e-cigaret, 17 % současných uživatelů zahřívaných

tabákových výrobků a 12 % současných uživatelů nikotinových sáčků nikdy v minulosti nekouřilo klasické cigarety.

Také v populaci dětí a dospívajících dlouhodobě klesá podíl současných i denních kuřáků a roste podíl nezletilých, kteří uvádí zkušenosti s alternativními produkty, zejména e-cigaretami. Poslední data *Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD 2024)* uvádí, že v současnosti kouří klasické cigarety 21 % 16letých (v tom 6 % denně), zatímco e-cigarety užívá 31 % 16letých (v tom 15 % denně). Celkem 10 % v současnosti užívá nikotinové sáčky a 7 % zahřívané tabákové výrobky. Zatímco klasické cigarety i e-cigarety užívají častěji dívky, nikotinové sáčky jsou oblíbenější mezi chlapci. Ukazuje se, že užívání e-cigaret je u českých dospívajících také vyšší než mezi jejich evropskými vrstevníky.

„Rostoucí popularita užívání e-cigaret a nikotinových sáčků u dospívajících je velkou výzvou, a to jak pro rodiče a školy, tak pro politiku v oblasti závislostí. Politika by měla být nastavena tak, aby motivovala dospělé kuřáky klasických cigaret k přechodu na méně rizikové formy, ale zároveň aby tyto alternativní výrobky nebyly atraktivní pro děti, což v mnoha případech bohužel jsou“ uvádí ředitelka Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky Lucia Kiššová a dodává: *„Je varující, že e-cigarety – bez ohledu na to, zda obsahují nikotin – užívá denně až 15 % 16letých, přestože by se k těmto výrobkům neměli vůbec dostat. Je potřeba významným způsobem dbát na vymahatelnost zákona a na druhé straně posílit prevenci, zvyšovat povědomí dětí a dospívajících, ale i jejich rodičů a učitelů o rizicích, které užívání těchto výrobků má.“*

Kouření je v ČR zodpovědné přibližně za pětinu všech úmrtí. Na nemoci způsobené kouřením u nás ročně zemře cca 16–18 tis. osob, především na kardiovaskulární nemoci, nemoci dýchací soustavy a zhoubné novotvary. Střední délka života kuřáků je v průměru o 10–14 let nižší než u nekuřáků. Významným zdravotně rizikovým faktorem je také expozice tabákovému kouři. Informace o dopadech dlouhodobého užívání e-cigaret a zahřívaných tabákových výrobků, ani dopady dlouhodobé expozice aerosolům obsaženým v těchto výrobcích nejsou dosud k dispozici.

Dostupnost tabákových a nikotinových výrobků je v ČR i přes zavedená opatření vysoká. **Zpráva o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2024** upozorňuje také na to, že v období posledních 4 let se ztrojnásobil počet tabákových výrobků a bylinných výrobků určených ke kouření uváděných na trh v ČR. Rozšiřuje se mimo jiné nabídka velkých tabákových firem, které vstupují na trh s alternativními výrobky, které jsou dostupné v běžné maloobchodní síti (trafiky, čerpací stanice, prodejny potravin apod.) a také ve specializovaných prodejnách a e-shopech, včetně e-shopů s potravinami. Aktuálně se v ČR rozšiřuje zejména nabídka nikotinových sáčků. Růst popularity alternativ pokračuje i navzdory zvyšujícím se daním, které byly na alternativní výrobky v posledních letech zavedeny.

Přímá reklama na tabákové a nikotinové výrobky je v ČR regulována. Regulaci nepřímých forem propagace a sponzorování tabákovými společnostmi lze v ČR hodnotit spíše jako mírnou. Jako problematická je pak vnímána reklama v online prostředí a tzv. influencer marketing, tj. (přímá nebo nepřímá) propagace různých výrobků prostřednictvím influencerů, kteří jsou na sociálních sítích sledováni mimo jiné dětmi a dospívajícími.

Přílohy k tiskové zprávě a podrobnější informace:

Souhrn Zprávy o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2024

Plná znění zpráv (PDF) najdete na webu *drogy-info.cz* v sekci [Zprávy, odborné publikace a časopis – Zprávy o situaci](#) a na stránce Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí pod záložkou [Výroční zprávy, publikace, metodiky](#).

Přehled situace – úvodní kapitoly zpráv (html) – pod záložkou [Přehled situace](#), na úvodní stránce *drogy-info.cz*.

Internetové prezentace Odboru protidrogové politiky: <https://www.drogy-info.cz> | <https://vlada.gov.cz> (Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí) | <https://www.koureni-zabiji.cz> | <https://www.alkohol-skodi.cz> | <https://www.hazardni-hrani.cz> | <https://facebook.com/drogyinfo> | <https://facebook.com/vyzkumdrogyinfo>

Kontakt pro média:

Mgr. Pavla Chomynová, vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti
E-mail pavla.chomynova@vlada.gov.cz, M +420 702 087 862

Dotazy ke zprávě je možno zasílat rovněž **prostřednictvím Davida Hluštíka**,
david.hlustik@vlada.gov.cz, M +420 602 244 776.